

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

25 octombrie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Strășeni din 03 aprilie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și inculpatul

Braguța Vasile Ion, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în
XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 11.01.2017 - 03.04.2017;
2. Instanța de apel: 16.05.2017 - 20.06.2017;
3. Instanța de recurs: 15.09.2017 - 25.10.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni din 03 aprilie 2017, Braguța Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(4) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Braguța Vasile, la 13 iulie 2016, ora 04.10, nefiind deținător al permisului de conducere, conducând motocicleta de model „IJ”, fără numere de înmatriculare, pe traseul național R1 Chișinău - Ungheni, în punctul Bahmut, r-nul Călărași, avându-l pasager pe Ceban Valeriu și fiind în stare de ebrietate alcoolică constatată în urma examenului medical, concentrația de alcool etilic în sângele lui constituind - 1,76 g/l, în temeiul art.134¹² alin.(3) Cod penal, fiind calificată drept stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, conducând cu sistemul de iluminare defect al motocicletei și ajungând în regiunea bornei km 68+60 metri, nefiind atent la situația rutieră, deplasându-se pe contrasens, s-a tamponat de un obstacol, o movilă de pământ, semnalizat cu indicatoarele rutiere de avertizare, în urma cărui fapt, motocicleta s-a răsturnat, iar pasagerul Ceban Valeriu care, fiind aruncat peste tranșeul săpat, s-a lovit cu capul de suprafața carosabilului, decedând pe loc.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.83 din 19 iulie 2016, moartea lui Ceban Valeriu a survenit în rezultatul traumei craniu-cerebrale acute deschise sub formă de hemoragii subarahnoidale masive ale creierului și cerebelului, edem cerebral și arahnoidal pronunțat, fractura oaselor bolții craniului cu trecere pe baza craniului, depistate la examinarea medico-legală a cadavrului, care au putut surveni în urma

acțiunii unui obiect dur contondent sau în urma căderii pe o suprafața dură cu o accelerare adăugătoare a corpului, care se califică drept vătămări corporale grave, periculoase pentru viață și care se află în legătură directă cu decesul lui Ceban Valeriu.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- procurorul, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasate din contul lui Braguța Vasile cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale, în mărime de 797 lei, invocând că prima instanță, contrar prevederilor art.227 alin.(1) și 229 alin.(1) Cod penal, neîntemeiat nu a încasat cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor medico-legale și a examenului de laborator;

- inculpatul, prin care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care, în temeiul art.90 Cod penal, să-i fie aplicată pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării ei, invocând că prima instanță nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă prea aspră.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, apelurile declarate de către procuror și inculpat au fost respinse ca nefondate.

În motivarea soluției instanța de apel a reținut că sentința a fost contestată doar în partea stabilirii pedepsei penale și încasării cheltuielilor judiciare.

În acest sens, instanța de apel a indicat că, la stabilirea categoriei pedepsei penale, prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75-77 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de motivul acesteia, de persoana inculpatului care a săvârșit pentru prima dată o infracțiune, că la locul de trai se caracterizează pozitiv, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, că inculpatul și-a recunoscut vina și s-a căit sincer pentru fapta comisă, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, și corect a conchis că corectarea și reeducarea acestuia poate avea loc doar prin izolarea lui de societate.

Totodată, instanța de apel a concluzionat că argumentele inculpatului expuse în apel, nu pot fi reținute având în vedere că acesta cu bună-știință, în lipsa unui permis de conducere de categoria corespunzătoare și fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat a urcat la volanul motocicletei, în rezultatul acțiunilor sale fiind curmată viața unei persoane, care constituie o valoare primordială protejată de legislația penală.

Cu referire la încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor medico-legale și a examenului de laborator, instanța de apel a menționat că acestea au fost ordonate de către organul de urmărire penală în vederea constatării cauzei decesului și a gradului vătămarilor cauzate lui V.Ceban în urma săvârșirii infracțiunii, precum și a inculpatului, acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii care, reieșind din prevederile art.227 alin.(3) Cod de procedură penală, sunt puse în sarcina părții acuzării și respectiv, achitate din bugetul de stat.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești au declarat recursuri:

- procurorul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, pe motiv că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii; - instanța, contrar prevederilor art.227 și 229

Cod de procedură penală, nu a încasat din contul inculpatului cheltuielile judiciare în sumă de 797 lei pentru efectuarea expertizelor medico-legale și a examenului de laborator;

- inculpatul care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora în partea stabilirii pedepsei penale, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care, în temeiul art.90 Cod penal, să-i fie aplicată pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării ei, invocând că instanțele judecătorești nu au dat deplină eficiență prevederilor art.75 Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă prea aspră; - instanțele nu au reținut circumstanțele atenuante prezente în cauză - repararea benevolă a pagubelor, afectarea gravă a sănătății sale în rezultatul faptei, vârsta lui înaintată, starea sănătății lui, precum și situația familială dezastruoasă în care se află în urma aplicării pedepsei penale (soția bolnavă, nu este încadrată în câmpul muncii, imposibilitatea rambursării unui șir de credite contractate în interes familial pentru tratamentul soției și a lui, în situația în care este unica persoană care aduce un venit familiei).

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procuror și inculpat în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Cu referire la recursul declarat de către procuror.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând temeiul dat în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

Motivele recurentului, precum că instanța de apel eronat a respins cererea în vederea compensării cheltuielilor judiciare, încălcând astfel prevederile art.227 și 229 Cod de procedură penală, sunt neîntemeiate.

Astfel, potrivit art.227 alin.(1) și (3) și 229 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

La caz, recurentul nu a ținut cont că cheltuielile pentru efectuarea expertizei medico-legale a cadavrului cet.V.Ceban nr.83 din 19.07.2016; a expertizei medico-legale în privința lui V.Braguță nr.160 din 22.08.2016 și a examenului de laborator în vederea probei de sânge prelevată de la cadavrul cet.V.Ceban din 22.07.2016, în sumă totală de 797 lei, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama condamnatului, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii de stat. Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în

necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit. Or, într-o situație contrară, acest principiu nu-și mai are valoarea.

Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a respins apelul procurorului și a menținut sentința în partea în care a fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare, în mărime de 797 lei pentru efectuarea expertizelor medico-legale și a examenului de laborator.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția este neîntemeiat, Colegiul remarcă că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel care, examinându-le în ansamblu și dându-le o apreciere corespunzătoare, conform art.414 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor.

Cu referire la recursul declarat de către inculpat.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă drept temei de casare a deciziei instanței de apel pct.6) și 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și atunci când instanța a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiurile invocate de recurent în raport cu materialele dosarului, Colegiul penal constată că acestea nu și-a găsit confirmare.

Concomitent, Colegiul reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor acestuia, și critică hotărârea instanței de apel numai referitor la pedeapsa aplicată.

Instanța de recurs consideră că motivele invocate de inculpat la acest capitol sunt lipsite de temei legal.

Astfel, Colegiul penal relevă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Subsecvent celor expuse, instanța de recurs reține că, instanța de apel a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 61 și 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea

infracțiunii săvârșite care face parte din categoria celor grave, de motivul acesteia, de persoana inculpatului care a săvârșit pentru prima dată o infracțiune, că la locul de trai se caracterizează pozitiv, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, că inculpatul și-a recunoscut vina și s-a căit sincer pentru fapta comisă, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului și corect a conchis că corectarea și reeducarea acestuia poate avea loc doar prin izolarea acestuia de societate.

Astfel, instanța de apel, corect a considerat că corectarea lui V.Braguța este posibilă doar cu stabilirea unei pedepse privative de libertate, iar aplicarea art.90 Cod penal, nu va duce la corijarea și reeducarea lui, deoarece, pedeapsa are drept scop corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia, precum și a altor persoane.

În context, Colegiul penal reține că inculpatul invocă, precum că, la stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a reținut circumstanțele atenuante prevăzute de art.76 alin.(1) lit.e) și k) Cod penal, precum și situația familială dezastruoasă și situația în care se află în urma aplicării pedepsei și eronat a respins solicitarea de a fi aplicat față de el art.90 Cod penal.

În acest sens, Colegiul menționează că aceste argumente nu pot fi acceptate pentru casarea hotărârii judecătorești, din motiv că circumstanțele invocate de recurent, au fost luate în considerație de instanță la numirea pedepsei care totodată, a specificat gravitatea faptei comise or, inculpatul, cu bună știință, neavând permis de conducere la categoria corespunzătoare și fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, a urcat la volanul motocicletei, punându-se în pericol pe el, pasagerii, dar și alți participanți la trafic, în consecință curmând viața unei persoane care constituie o valoare primordială protejată de legislația națională.

Totodată, Colegiul penal relevă că, legiuitorul acordă dreptul instanței, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, de a decide de la caz la caz, posibilitatea aplicării pedepsei vinovatului cu suspendarea condiționată a executării ei și nicidecum nu o obligă în acest sens. În speță, rezultă că instanța de apel, reieșind din circumstanțele sus menționate, a considerat rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită, motivându-și soluția adoptată, indicând din care motive a ajuns la concluzia potrivit căreia, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale, astfel că, instanța și-a motivat soluția referitor la iraționalitatea numirii pedepsei inculpatului cu suspendarea executării ei pe termen de probă.

În concluzie, Colegiul penal constată că, la stabilirea pedepsei lui V.Braguța, instanța de apel a dat deplină eficiență împrejurărilor cauzei, numindu-i acestuia o pedeapsă echitabilă, în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, pedeapsa fiind individualizată conform prevederilor legale.

Subsecvent, Colegiul conchide că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelurilor declarate de către procuror și inculpat, și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea acestora, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Prin urmare, argumentele recurenților sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Deci, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiurile invocate de către procuror și inculpat nu sunt acceptabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și inculpatul Braguța Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, în cauza penală împotriva lui Braguța Vasile, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 noiembrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu